

Aanbiedingsbrief

aan: Algemeen Bestuur RUD Utrecht
van: Dagelijks Bestuur
steller: Hugo Jungen en Tijs de Beer
onderwerp: AP03.6a_ PvA robuustheid RUD Utrecht - ODRU
t.b.v.: AB d.d. 28 maart 2024
bijlage: b) Plan van aanpak robuustheid RUD Utrecht – ODRU (vertrouwelijk)
c) Beoordeling zelftoets robuuste omgevingsdienst RUD Utrecht – ODRU
d) Checklist PvA voor OD's
e) Routekaart RUD Utrecht – ODRU
f) Memo financiële raming (8 september 2023)

Status

- ter kennisneming
 - ter (oriëntatie) bespreking
 - ter besluitvorming
-

Samenvatting

Het bestuur van de RUD Utrecht heeft in het kader van het IBP VTH pijler een toetsingskader vastgesteld, waarbij de organisatie is getoetst aan de normen voor robuustheid. In het licht van de routekaart om te komen tot één omgevingsdienst in de provincie Utrecht hebben de RUD Utrecht en de ODRU gezamenlijk dit toetsingskader bij het ministerie van I&W aangeleverd op 1 oktober 2023.

De Staatssecretaris heeft de gezamenlijke toets beoordeeld en middels een brief de RUD Utrecht en de ODRU verzocht om gezamenlijk een plan van aanpak voor robuustheid per 1 april 2026 op te stellen volgens een aangeleverde checklist. Het plan van aanpak voor robuustheid van de RUD Utrecht en de ODRU is integraal onderdeel van de routekaart om te komen tot één omgevingsdienst in de provincie Utrecht.

Beide organisaties is gevraagd om dit document bestuurlijk te laten vaststellen en op of vóór 1 april 2024 de Staatssecretaris te doen toekomen.

Voorstel

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om:

1. het Plan van Aanpak vast te stellen; en
 2. het Plan van Aanpak goed te keuren voor verzending naar het ministerie van I&W op of vóór de deadline van 1 april 2024.
-

Communicatie en medezeggenschap

n.v.t.

Financiën

In hoofdstuk 5 van het Plan van Aanpak is beschreven dat er behoefte is aan financiële ondersteuning (en toezegging) vanuit IBP VTH-budget voor het mogelijk maken van de realisatie van één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht (fusie tussen de RUD Utrecht en de ODRU). Het totaal aan kosten is met behoud van de in de routekaart beschreven ambitie indicatief geraamd. Momenteel wordt uitvoering gegeven aan de fase 'richten' van de routekaart waarin de kostenraming nader wordt geconcretiseerd.

Juridische toets

n.v.t.

Impact op fusietraject RUD Utrecht en ODRU

Het plan van aanpak voor robuustheid van de RUD Utrecht en de ODRU is integraal onderdeel van de routekaart om te komen tot één omgevingsdienst in de provincie Utrecht per 1 januari 2026.

Toelichting

De commissie Van Aartsen concludeerde dat omgevingsdiensten onvoldoende robuust zijn om vanuit professionele distantie te handelen (Om de Leefomgeving - Commissie van Aartsen). Binnen het interbestuurlijk programma VTH (IBP VTH) is pijler 1 gericht op robuuste omgevingsdiensten en financiering. In dat kader zijn zes randvoorwaarden en zes kritische prestatie-indicatoren (kpi's) ontwikkeld, die zijn vastgesteld door het bestuurlijk overleg IBP VTH. Deze randvoorwaarden en kpi's vormen de ondergrens waar omgevingsdiensten aan moeten voldoen.

Op verzoek van het ministerie van infrastructuur en waterstaat (I&W) hebben de algemeen besturen van zowel de RUD Utrecht als de ODRU het toetsingskader robuuste omgevingsdiensten ingevuld voor 1 oktober 2023 naar het ministerie gestuurd.

Met betrekking tot het tijdsplan van de al in een eerder stadium gestarte verkenning voor de vorming van één robuuste omgevingsdienst voor de provincie Utrecht, hebben de RUD Utrecht en ODRU bij uitvoering van de toets uit eigen beweging gezamenlijk opgetrokken. Hierbij is het toetsingskader kritisch benaderd en ingevuld. Dit laat zien dat beide organisaties op meerdere randvoorwaarden en kpi's niet robuust of kwetsbaar zijn.

In de brief van de Staatssecretaris (IENW/BSK-2023/372639) aangaande de "beoordeling zelftoets robuuste omgevingsdienst" wordt geconcludeerd dat zowel de RUD Utrecht als de ODRU niet zelfstandig voldoen aan de robuustheidscriteria, randvoorwaarden en bijbehorende kpi's.

Naast deze conclusie, worden enkele aanvullende vragen gesteld over de ingevulde zelftoetsen, en vraagt de Staatssecretaris een plan van aanpak op te stellen waarin zowel de RUD Utrecht als de ODRU ingaat op acties in relatie tot het ingevulde toetsingskader die het de komende tijd uitvoert om robuust te worden, uiterlijk per 1 april 2026.

Tijdens de gezamenlijk algemeen bestuursvergadering op 7 december 2023 hebben de besturen van de RUD Utrecht en de ODRU zich gecommitteerd aan het pad richting – en het proces voor de vorming van – één robuuste omgevingsdienst voor de provincie Utrecht per 1 januari 2026. Hierbij hebben zij ingestemd met de voorgestelde route en uitgesproken dat alle stakeholders de komende periode per fase meebouwen aan de fundamenten van deze nieuwe 'omgevingsdienst Utrecht' (werknaam) vanuit een blanco situatie, met de ambitie om de omgevingsdienst van de toekomst te realiseren. Hiermee beoogt de nieuwe omgevingsdienst een heldere voortrekkersrol in te nemen als koploper in het VTH-stelsel. De route om te komen tot deze omgevingsdienst Utrecht bestaat uit drie fasen: 'richten', 'inrichten' en 'verrichten'.

Het door de Staatssecretaris vereiste plan van aanpak dat op basis van de ingevulde toetsingskaders voor robuustheid en de daarbij horende beoordeling op of vóór 1 april 2024 opgesteld en bestuurlijk vastgesteld dient te worden, komt hiermee in een ander daglicht te staan. De RUD Utrecht en de ODRU ondernemen namelijk geen afzonderlijke acties meer om zelfstandig robuust te worden, maar doorlopen gezamenlijk de route in de richting van één robuuste omgevingsdienst. De robuustheidscriteria, randvoorwaarden en kpi's zijn onderdeel van de routekaart om te komen tot één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht per 1 januari 2026.

Tot en met juni 2024 wordt gewerkt aan het 'richten' van de omgevingsdienst, waarbij bepalende keuzes worden gemaakt over de fundering van de nieuwe omgevingsdienst met onder andere het ambitieniveau, financiën, besturing en de inrichting van de organisatie. Integraal onderdeel van de te maken keuzes in deze fase zijn de robuustheidscriteria en bijbehorende randvoorwaarden en kpi's als geformuleerd in pijler 1 van het IBP. Ook de uitkomsten en gerealiseerde producten uit de andere pijlers van het IBP maken hier onderdeel van uit. Deze criteria worden zoveel mogelijk als "harde" randvoorwaarden gepositioneerd in het proces tot – en bij de oprichting van – één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht. Uiteraard zijn de hierin te maken keuzes van invloed op het wel/niet toekomstig voldoen aan de gestelde normen voor robuustheid. Bestuurders en ambtelijk opdrachtgevers (regievoerders) zijn nadrukkelijk uitgenodigd om hier een actieve rol in te spelen, zodat er in september 2024 een breed gedragen basis ligt waarover de individuele deelnemers (bestuur, college en raad/staten) bestuurlijk gaan beslissen. Deze fase wordt naar verwachting afgerond in november 2025 als de vereiste meerderheid van de colleges en raden/staten hebben ingestemd met de oprichting van de nieuwe gemeenschappelijke regeling.

Uiteraard is het verzoek om een plan van aanpak volgens de aangeleverde checklist vóór 1 april 2024 bij de Staatssecretaris aan te leveren door de RUD Utrecht en ODRU gehonoreerd. Hierbij wordt ingegaan op de aanvullend gestelde verduidelijkingsvragen uit de beoordeling van de zelftoets en wordt het verzoek gedaan voor concrete ondersteuning/bijdrage vanuit het Rijk bij het (financieel) realiseren van het gewenste professionele ambitie- en start niveau van de nieuwe robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht. In het plan van aanpak wordt integraal verwezen naar het proces van de routekaart in het kader van voldoen aan de gestelde robuustheidscriteria.